ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 3

«12» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/բ-194 Սոլֆեջիո-1
ԱՍ/բ-144 Սոլֆեջիո-2
ԱՍ/բ-145 Սոլֆեջիո-3
ԱՍ/բ-146 Սոլֆեջիո-4

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

/Դասիչ, դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **Մանկավարժության բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **Արվեստի և սպորտի ամբիոն**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **Առկա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա- **1-2-րդ կուրս, 1-4-րդ կիսամյակ**

Դասախոս(ներ)՝ **Հ. Հակոբյան**
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ՝ rafella9197@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ……………………………	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները …………………………………	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները …………………………………	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները …………………………	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների …………………………………………	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ………………………………………	6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները …………………………	9
8.	Դասավանդման մեթոդներ………………………………………………	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները ………………………………………	10
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ………………………………………………………………	11
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………	12
	12.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………	13
	12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ …………	15
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում…………………	16
14.	Գնահատում……………………………………………………………	17
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում…………………………………	20
	14.2. Հարցաշար………………………………………………………	22
	14.3. Գնահատման չափանիշներ…………………………………………	23
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ………………………………………	24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Սոլֆեջիո» առարկայի դասավանդման նպատակն է երաժշտական լսողության համակողմանի զար•ացումը: Այն նպատակաուղղված է լսողության առանձին կողմերի՝ ձայնաբարձությունների հարաբերակցման մետրա-ռիթմական, կառուցվածքային զ•ացողության, երաժշտական հիշողության խորացման խնդիրների հետևողական իրա•ործմանը: Միաժամանակ դասընթացի մեջ նախատեսվում է ուսանողներին տալ համապատասխան մանկավարժական •իտելիքներ երաժշտական դպրոցներում և ուսումնարաններում սոլֆեջիոն դասավանդելու, ինչպես նաև հանրակրթական դպրոցներում աշխատելու համար:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. *Դասընթացի նպատակն է* սոլֆեջիո առարկայի դասավանդման նպատակն է երաժշտական լսողության համակողմանի զարգացումը: Այն նպատակաուղղված է լսողության առանձին կողմերի՝ ձայնաբարձությունների հարաբերակցման մետրա-ռիթմական, կառուցվածքային զգացողության, երաժշտական հիշողության խորացման խնդիրների հետևողական իրագործմանը: Միաժամանակ դասընթացի մեջ նախատեսվում է ուսանողներին տալ համապատասխան մանկավարժական գիտելիքներ երաժշտական դպրոցներում և ուսումնարաններում սոլֆեջիոն դասավանդելու համար, ինչպես նաև հանրակրթական դպրոցներում աշխատելու համար:

2.2. *Դասընթացի խնդիրներն են* զարգացնել ներլսողական ձիրքը թերթերից երգելու թե միաձայն և թե բազմաձայն երաժշտության տարբեր ժամանակների և ոճերի օրինակներ (առանց նվագակցության):

2. Զարգացնել զարտուղղությունը (մոդուլյացիան) երգելու կարողությունները, կատարել սահուն անցումներ դեպի առաջին և երկրորդ կարգի ազգակից տոնայնությունները:

3. Զարգացնել ներլսողական վերլուծության հմտությունները և փորձը, լսողությամբ տարբերել տարբեր կառուցվածքի լադեր, ինտերվալներ, ակորդներ, ռիթմական պատկերներ: Կարողանալ որոշել լադի աստիճանները և նրանց ինտերվալային հարաբերակցությունը, ինտերվալային և ակորդային կառուցվածքները, ինչպես նաև միաձայն, երկձայն և եռաձայն թելադրությունների

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

գրառման սկզբունքները 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 չափերում:

4. Զարգացնել հարմոնիկ սոլֆեջիոյի ունակությունները լադա-հարմոնիկ ֆունկցիոնալ վերլուծության կարողությունները և ընդհանուր երաժշտական մտածողությունը:

5. Տարբեր ձեռնարկներից օգտվելու և կիրառելու ձիրքի զարգացումը շաղկապել ուսանողների ստեղծագործական հնարավորությունների ընդլայնման հետ: Կարողանալ հորինել ոչ մեծ ծավալի րաժշտական կառուցվածքներ (միաձայն և բազմաձայն) օգտագործելով այս կամ այն ձայնաբանական խնդիրները (լադա-ինտոնացիոն, մետրառիթմական):

Սոլֆեջիո առարկայի դասավանդման մանկավարժական պրակտիկայում կիրառվում են ժողովրդական, ռուսական, դասական, արևմտաեվրոպական դասական, խորհրդային ժամանակաշրջանի և ժամանակակից արտասահմանյան կոմպոզիտորների երաժշտության օրինակները (միաձայն և բազմաձայն):

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

Նոտագրություն, տարրական գիտելիքներ երաժշտության տեսությունից, տոնայնությունների կվարտա-կվինտային շրջան, պարզ և բարդ չափեր, տևողություններ, լադ, գամմա, տոնայնություն, ինտերվալներ, ակորդներ:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

<u>ուսանողը պետք է իմանա.</u>

- սոլֆեջիո առարկան, նպատակը, խնդիրները
- առարկայի տեղը երաժշտատեսական առարկաների համակարգում
- առարկայի կապը երաժշտական այլ, ամենից առաջ երաժշտատեսական շարքի դասընթացների հետ
- սոլֆեջիոյի դերը երեխաների երաժշտական, գեղագիտական դաստիարակության մեջ,
- սոլֆեջիոյի դասավանդման մեթոդիկան
- ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման սկզբունքները, մեթոդները, ձևերը
- ուսուցման արդյունքների ստուգման և գնահատման ժամանակակից տեխնոլոգիաները

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

ուսանողը պետք է կարողանա.

- գործնականորեն կիրառել ձեռք բերված երաժշտատեսական գիտելիքները
- որոշակի պատկերացում ունենալ իրենց ապագա աշխատանքի վերաբերյալ
- երգել միաձայն, երկձայն, եռաձայն երաժշտական օրինակներ (թերթից ընթերցում), առանց գործիքային նվագակցության (սոլո) և խմբակային
- երգել մոդուլյացիա դեպի ազգակից տոնայնություններ սահուն ձայնատարությամբ;
- վերլուծել լսողությամբ տարբեր լադերի գամմաներ, առանձին ինտերվալներ, ակորդներ, ռիթմիկ պատկերներ, ինտերվալային և ակորդային հաջորդականություններ
- գրառել միաձայն, երկձայն տարբեր տիպի պարբերություններ

ուսանողը պետք է տիրապետի.

- յուրացված երաժշտատեսական գիտելիքների օգտագործմանը գործնական աշխատանքի ժամանակ
- երաժշտության պրոֆեսիոնալ ընկալմանը
- հանրակրթական դպրոցում դասավանդման որոշակի մանկավարժական հնարների
- երեխաների հետ շփման որոշակի փորձի
- տարբեր դարաշրջանների և ոճերի երաժշտական ստեղծագործությունների վարժ թերթընթերցմանը;
- առանձին ինտերվալների, ակորդների, ռիթմիկ պատկերների, ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների լսողական վերլուծությանը
- առանձին ինտերվալների, ակորդների, ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների կառուցմանը
- միաձայն, երկձայն թելադրության գրառման հմտությանը

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- վերլուծության և համադրության կարողություն **(ԳԿ -1)**,
- կազմակերպչական կարողություն (պլանավորում, կազմակերպում,ղեկավարում,վերահսկում) **(ԳԿ-2)**,
- հենքային ընդհանուր գիտելիքների տիրապետում **(ԳԿ - 3)**,
- պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն **(ԳԿ - 4)**,
- համակարգչային տարրական հմտություններ **(ԳԿ - 5)**,
- տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում,վերլուծում)**(ԳԿ - 6)**,
- որոշումներ կայացնելու կարողություն **(ԳԿ - 7)**,

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն **(ՀԳԿ -1),**

- հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ -2),
- ուսումնառության կարողություն (ՀԳԿ -3),
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ -4),
- ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ -5),
- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու(ՀԳԿ -6),
- տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու(ՀԳԿ -7),,
- որակի մասին հոգացություն(ՀԳԿ -8),
- թիմում աշխատելու(ՀԳԿ -9),
- գնահատման գործիքների կիրառելու(ՀԳԿ -10),
- նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու(ՀԳԿ -11),

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն
ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները
ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները
ԱԿ9 դրսևորեն ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում (նորագույն տեսությունների, դրանց մեկնաբանությունների, մեթոդների և եղանակների իմացություն),
ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
ԱԿ12 ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
ԱԿ13 ցուցաբերեն ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,
ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետեցիաներին:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].**

«Սոլֆեջիո» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու, երաժշտության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների**

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	14 կրեդիտ/420 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ		ժամաքանակ
	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ	
Դասախոսություն			
Գործնական աշխատանք	56/42	56/42	
Սեմինար պարապմունք			
Լաբորատոր աշխատանք			
Ինքնուրույն աշխատանք	64/48	64/48	
Ընդամենը	210	210	
Ընդամենը	420		
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն)	ստուգարք/ընթացիկ քննություն		

7. **Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**[4] .
- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման,

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
  - Ռեֆերատ – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատԳԿ ցանցային էջերի օգտագործում:
  - Աշխատանքային տետր – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
  -
  - Հարցազրույց – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
I կիսամյակ						
1	Միաձայն գրավոր թելադրություններ			8		8
2	Դիատոնիզմ: Մաժորի և մինորի տարատեսակներ			8		8
3	Ալտերացիայի և քրոմատիզմի ոչ բարդ տեսակներ: երգեցողություն թերթից			8		8
4	Ինտերվալների տարատեսակներ, եռատոներ, բնորոշ ինտերվալներ			8		10
5	Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ,ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ			8		10
6	Եռահնչյունների տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից			8		10
7	Սեպտակորդների տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից			8		10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				***56***		***64***
II կիսամյակ						
1	Միաձայն գրավոր թելադրություններ			4		4
2	Երկձայն գրավոր թելադրություններ			4		4

[8] Նման է օրացուցային պլանին

3	Ալտերացիայի և քրոմատիզմի բարդ տեսակներ: երգեցողություն թերթից			4		4
4	Դոմինանտային խմբի ակորդների ալտերացիա			4		6
5	Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ,ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ			4		6
6	VII Սեպտակորդը անցումներով:Երգեցողություն			4		6
7	Սեպտակորդների տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից			6		6
8	Պոլիֆոնիկ և հոմոֆոն երկձայն վարժություններ			6		6
9	Երգեցողություն փոխադրումով			6		6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				***42***		***48***
	III կիսամյակ					
1	Միաձայն գրավոր թելադրություններ			8		12
2	Երկձայն գրավոր թելադրություններ			8		12
3	Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների երգեցողություն և վերլուծություն			10		10
4	Ինտոնացիոն և ռիթմական վարժություններ			10		10
5	Հարմոնիկ վերլուծություն			10		10
6	Երգեցողություն թերթից			10		10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				***56***		***64***
	IV կիսամյակ					
1	Երկձայն գրավոր թելադրություններ			4		4
2	Տոնայնական շեղումներ, քրոմատիկ սեկվենցիաներ			4		4
3	Ոչ ակորդային հնչյուններ			4		4
4	Նոնակակորդներ, ունդեցիմակորդներ			4		6
5	Խառը և բարդ չափեր, ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ			4		6
6	Մոդուլացիա դեպի Iկ. ազգ. տոնայնություններ			4		6

7	Մոդուլացիա դեպի lիկ. ազգ. տոնայնություններ			6		6
8	Պոլիֆոնիկ և հոմոֆոն երկձայն վարժություններ			6		6
9	Երգեցողություն փոխադրումով			6		6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				*42*		*48*

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ն. Կ. Լադուխին ,,Սոլֆեջիո,,	
2.	Բ. Կ. Ալեքսեև, ,,Հարմոնիկ սոլֆեջիո,,	Մ, 2007
3.	Ի. Վ. Սպոսոբին, ,, Երկձայն սոլֆեջիո,,	Մ, 1972
4.	Մ. Ռեզնիկ, ,,Երաժշտական թելադրություններ,,	Մ, 1977
5.	Ա. Ռուբեց, ,,Միաձայն սոլֆեջիո,,	Մ, 1971
6.	Ա. Լ. Օստրովսկի, Ս. Ն. Սոլովյով, Վ. Պ. Շոկին, ,,Սոլֆեջիո,, 2-րդ թողարկում,	Մ, 1966
7.	Ն. Կ. Լադուխին, ,,Երաժշտական թելադրություն,, 1000 օրինակ,	
8.	Ն. Ա. Դոլմատով, ,,Երաժշտական թելադրություն,,	Մ, 1967
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Ա. Պիսարևսկի, ,,Սոլֆեջիո,, երաժշտական դպրոցների համար, Կ, 1963	Լ. 1963
2.	Ս. Սկրեբկով, Օ. Սկրեբկովա, ,,Հարմոնիկ վերլուծության քրեստոմատիա,,	Մ, 1980
	Վ. Վ. Սոկոլով, ,,Բազմաձայն սոլֆեջիո,,	Մ, 1980 Երևան 1982

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		
3.		
4.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[9]
I կուրս, I կիսամյակ					
1.	Միաձայն գրավոր թելադրություններ	-	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Դիատոնիզմ: Մաժորի և մինորի տարատեսակներ	Դիատոնիզմ: Մաժորի և մինորի տարատեսակներ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Ալտերացիայի և քրոմատիզմի ոչ բարդ տեսակներ: երգեցողություն թերթից	Ալտերացիայի և քրոմատիզմի ոչ բարդ տեսակներ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Ինտերվալների տարատեսակներ, եռատոներ, բնորոշ ինտերվալներ	Ինտերվալների տարատեսակներ, եռատոներ, բնորոշ ինտերվալներ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ,ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ	Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ,ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Եռահնչյունների տարատեսակները:Երգեցողությու ն թերթից	Եռահնչյուննեիջ տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
	Սեպտակորդների տարատեսակները:Երգեցողությու ն թերթից	Սեպտակորդների տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից	6	Բանավոր	
			II կիսամյակ		
1.	Միաձայն գրավոր թելադրություններ		6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Երկձայն գրավոր թելադրություններ		6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների երգեցողություն և վերլուծություն	Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականություններ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Ինտոնացիոն և ռիթմական վարժություններ	Ինտոնացիոն և ռիթմական վարժություններ	8	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Հարմոնիկ վերլուծություն	Հարմոնիկ վերլուծություն	8	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4

					ԼԳ-1,2
6.	Երգեցողություն թերթից	Երգեցողություն թերթից	8	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

	III կիսամյակ				
1.	Միաձայն գրավոր թելադրություններ		4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Երկձայն գրավոր թելադրություններ		4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Ալտերացիայի և քրոմատիզմի բարդ տեսակներ: երգեցողություն թերթից	Ալտերացիայի և քրոմատիզմի բարդ տեսակներ: երգեցողություն թերթից	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Դոմինանտային խմբի ակորդների ալտերացիա	Դոմինանտային խմբի ակորդների ալտերացիա	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ,ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ	Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	VII Սեպտակորդը անցումներով:Երգեցողություն	VII Սեպտակորդը անցումներով	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

7.	Սեպտակորդների տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից	Սեպտակորդների տարատեսակները	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Պոլիֆոնիկ և հոմոֆոն երկձայն վարժություններ	Պոլիֆոնիկ և հոմոֆոն երկձայն վարժություններ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Երգեցողություն փոխադրումով	Երգեցողություն փոխադրումով	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

	IV կիսամյակ				
1.	Երկձայն գրավոր թելադրություններ		4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Տոնայնական շեղումներ, քրոմատիկ սեկվենցիաներ		4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Ոչ ակորդային հնչյուններ	Ոչ ակորդային հնչյուններ	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Նոնակորդներ, ունդեցիմակորդներ	Նոնակորդներ, ունդեցիմակորդներ	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Խառը և բարդ չափեր, ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ	Խառը և բարդ չափեր, ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

6.	Մոդուլացիա դեպի Iկ. ազգ. տոնայնություններ	Մոդուլացիա դեպի Iկ. ազգ. տոնայնություններ	4	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Մոդուլացիա դեպի Iiկ. ազգ. տոնայնություններ	Մոդուլացիա դեպի Iiկ. ազգ. տոնայնություններ	6	Բանավոր	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[10]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
I կուրս, I կիսամյակ						
1.	Ինտերվալների տարատեսակներ, եռատոներ, բնորոշ ինտերվալներ	Ինտերվալների տարատեսակներ, եռատոներ, բնորոշ ինտերվալներ	Բանավոր	Հոկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Եռահնչյունների տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից	Եռահնչյուններիշ տարատեսակները:Երգեցողություն թերթից	Բանավոր	Հունվար	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
1.	Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների երգեցողություն և վերլուծություն	Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականություններ	Բանավոր	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Երգեցողություն թերթից	Երգեցողություն թերթից	Բանավոր	Հունիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

[10] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Դոմինանտային խմբի ակորդների ալտերացիա	Դոմինանտային խմբի ակորդների ալտերացիա	Բանավոր	Հոկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	VII Սեպտակորդը անցումներով:Երգեցողություն	VII Սեպտակորդը անցումներով	Բանավոր	Հունվար	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

1.	Նոնակորդներ, ունդեցիմակորդներ	Նոնակորդներ, ունդեցիմակորդներ	Բանավոր	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Մոդուլացիա դեպի Iն. ազգ. տոնայնություններ	Մոդուլացիա դեպի Iն. ազգ. տոնայնություններ	Բանավոր	Հունիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[12]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնագիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:
Սարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	
Այլ	

[12] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[13]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և

---

[13]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[14]

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Պարզ և բաղակազմ ինտերվալներ
2. Ինտերվալների շրջումը
3. Լադ, գամմա, տոնայնություն
4. Եռատոներ
5. Բնորոշ ինտերվալներ
6. Մաժոր եռահնչյունն իր շրջվածքներով
7. Մինոր եռահնչյունն իր շրջվածքներով
8. Փոքրացրած և մեծացրած եռահնչյուններ
9. Գլխավոր աստիճանների եռահնչյունները մաժորում
10. Գլխավոր աստիճանների եռահնչյունները մինորում
11. D_7 և շրջվածքները մաժորում և հարմոնիկ մինորում
12. VII_7 / ձգտող / հարմոնիկ մաժորում և մինորում

Երգել թերթից՝ Լադուխին, «Միաձայնություն»,N 50-70

Սպոսոբին,«Երկձայնություն»,N 1-10

Լսել և վերլուծել ինտերվալներ և ակորդներ

Միաձայն գրավոր թելադրություն / 8-10 տակտ /

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Կրկնակի հարմոնիկ մաժոր
2. Կրկնակի հարմոնիկ մինոր
3. Քրոմատիկ մաժոր և մինոր
4. Սեպտակորդների տարատեսակները
5. VII –D- T անցումներ
6. S_7 շրջվածքներով ,S- VII -D-T անցումներ

---

[14] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

7. Միջնադարյան լադեր
8. Նոնակորդներ, ունդեցիմակորդներ, դուոդեցիմակորդներ
9. Ակորդային հոմոֆոն հաջորդականություններ
10. Տոնայնությունների ազգակցություն
11. Տոնայնական շեղումներ
12. 1-ին կարգի ազգակից տոնայնությունների մոդուլիացիա
13. 2-րդ կարգի ազգակից տոնայնությունների մոդուլիացիա

Երկձայն թելադրություն / 8-10 տակտ /

Երգեցողություն թերթից

Ակորդային հաջորդականությունների ունկնդրում և վերլուծություն

14.4. Գնահատման չափանիշները[15].

- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:

1-ին կուրս

1-ին կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ՝ 20 միավոր)/բանավոր:

2-րդ կիսամյակ – 3 կրեդիտ – 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ՝ 20 միավոր/բանավոր:

2-րդ կուրս

1-ին կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ՝ 20 միավոր)/բանավոր:

2-րդ կիսամյակ – 3 կրեդիտ – 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ՝ 20 միավոր/բանավոր:

- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր

[15] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ԱՄ/բ-194 Սոլֆեջիո-1
ԱՄ/բ-144 Սոլֆեջիո-2
ԱՄ/բ-145 Սոլֆեջիո-3
ԱՄ/բ-146 Սոլֆեջիո-4</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">14 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">1-ին, 2-րդ տարի, 1-4-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4"></td><td>Դասախոսություն</td><td></td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>56/42/56/42</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">64/48/64/48</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">420</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք, ընթացիկ քննություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Սոլֆեջիո առարկայի դասավանդման նպատակն է երաժշտական լսողության համակողմանի զարգացումը: Այն նպատակաուղղված է լսողության առանձին կողմերի՝ ձայնաբարձությունների հարաբերակցման մետրա-ռիթմական, կառուցվածքային զգացողության, երաժշտական հիշողության խորացման խնդիրների հետևողական իրագործմանը: Միաժամանակ դասընթացի մեջ նախատեսվում է ուսանողներին տալ համապատասխան մանկավարժական գիտելիքներ երաժշտական դպրոցներում և ուսումնարաններում սոլֆեջիոն դասավանդելու համար, ինչպես նաև հանրակրթական դպրոցներում աշխատելու համար:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
Մաժոր և մինոր լադեր. մաժոր և մինոր լադերի բոլոր աստիճանների յուրացում: Բոլոր ինտերվալները եռահնչյունները իրենց շրջվածքներով, դոմինանտսեպտեակորդը և 7-րդ և 2-րդ աստիճանի սեպտակորդն իր շրջվածքներով: Ռիթմական պատկերներ տասնվեցերորդականներով 2/4, 3/4, 4/4 չափերում: Ներտակտային սինկոպաներ (ութերորդական, քառորդ ութերորդական): Այլ տեսակի սինկոպաներ և օստինտային ռիթմապատկերների կատարումներ:
Միջնադարյան լադեր: Թերթից ընթերցում 2/4, 4/3, 4/4, 3/8, 6/8 չափերում, սինկոպաներ, պաուզաներ, տրիոլներ այլ բարդ ռիթմապատկերներ:
Անցողիկ և օժանդակ ոչ ակորդային հնչյուններ: Անցողիկ և օժանդակ խրոմատիզմներ: Քրոմատիկ գամմաներ:
Մոդուլյացիաներն շեղումներ: Կրկնակի դոմինանտներ և ալտերացված դոմինանտային ակորդներ:</td></tr>
</table>

	Հմտություն ➢ մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու ➢ նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ➢ որակի մասին հոգացություն ➢ թիմում աշխատելու ➢ գնահատման գործիքների կիրառելու ➢ նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու *Կարողունակություն* ✓ Ինտոնացիոն մաքուր երգեցողություն թերթից՝ միաձայն և բազմաձայն ✓ Միաձայն և երկձայն երաժշտական թելադրություններ ✓ Լսողությամբ լադահարմոնիկ վերլուծություն ✓ Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների երգեցողություն ✓ Տոնայնական շեղումներ և մոդուլյացիաներ
Դասընթացի բովանդակությունը	**Թեմաներ** 13. Պարզ և բաղակազմ ինտերվալներ 14. Ինտերվալների շրջումը 15. Լադ, գամմա, տոնայնություն 16. Եռատոներ 17. Բնորոշ ինտերվալներ 18. Մաժոր եռահնչյունն իր շրջվածքներով 19. Մինոր եռահնչյունն իր շրջվածքներով 20. Փոքրացրած և մեծացրած եռահնչյուններ 21. Գլխավոր աստիճանների եռահնչյունները մաժորում 22. Գլխավոր աստիճանների եռահնչյունները մինորում 23. D_7 և շրջվածքները մաժորում և հարմոնիկ մինորում 24. VII_7 / ձգտող / հարմոնիկ մաժորում և մինորում 25. Կրկնակի հարմոնիկ մաժոր 26. Կրկնակի հարմոնիկ մինոր 27. Քրոմատիկ մաժոր և մինոր 28. Սեպտակորդների տարատեսակները 29. VII –D- T անցումներ 30. S_7 շրջվածքներով ,S- VII -D-T անցումներ 31. Միջնադարյան լադեր 32. Նոնակորդներ, ունդեցիմակորդներ, դուոդեցիմակորդներ 33. Ակորդային հոմոֆոն հաջորդականություններ 34. Տոնայնությունների ազգակցություն 35. Տոնայնական շեղումներ 36. 1-ին կարգի ազգակից տոնայնությունների մոդուլիացիա

<table>
<tr><td></td><td>37. 2-րդ կարգի ազգակից տոնայնությունների մոդուլիացիա
Երկձայն թելադրություն / 8-10 տակտ /
Երգեցողություն թերթից
Ակորդային հաջորդականությունների ունկնդրում և վերլուծություն</td></tr>
<tr><td>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</td><td>▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր։

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ
<table><tr><th>Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի</th><th>Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի</th><th>Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի</th></tr><tr><td>«Գերազանց» (5)</td><td>96-100</td><td>A^+</td></tr><tr><td>«Գերազանց» (5)</td><td>91-95</td><td>A</td></tr><tr><td>«Գերազանց» (5)</td><td>86-90</td><td>A^-</td></tr><tr><td>«Լավ» (4)</td><td>81-85</td><td>B^+</td></tr><tr><td>«Լավ» (4)</td><td>76-80</td><td>B</td></tr><tr><td>«Լավ» (4)</td><td>71-75</td><td>B^-</td></tr><tr><td>«Բավարար» (3)</td><td>67-70</td><td>C^+</td></tr><tr><td>«Բավարար» (3)</td><td>62-66</td><td>C</td></tr></table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>«Բավարար» (3)</td><td>40-61</td><td>C^-</td></tr>
<tr><td>«Անբավարար»</td><td>0-39</td><td>D</td></tr>
<tr><td>«Ստուգված»</td><td>40-100</td><td>S</td></tr>
<tr><td>«Չստուգված»</td><td>0-39</td><td>U</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Գրականություն</td><td>Պարտադիր - Ն. Կ. Լադուխին ,,Սոլֆեջիո,, Մ, 2007
Բ. Կ. Ալեքսեև, ,,Հարմոնիկ սոլֆեջիո,, Մ, 1972
Ի. Վ. Սպոսոբին, ,, Երկձայն սոլֆեջիո,, Մ, 2017
Մ. Ռեզնիկ, ,,Երաժշտական թելադրություններ,, Մ, 2011
Ա. Ռուբեց, ,,Միաձայն սոլֆեջիո,, Մ, 1966
Ա. Լ. Օստրովսկի, Ս. Ն. Սոլովյով, Վ. Պ. Շոկին, ,,Սոլֆեջիո,, 2-րդ թողարկում, Մ, 2012
Ն. Կ. Լադուխին, ,,Երաժշտական թելադրություն,, 1000 օրինակ, Մ, 2018
Ն. Ա. Դոլմատով, ,,Երաժշտական թելադրություն,, Մ, 1972
Լրացուցիչ- Ա. Պիսարևսկի, ,,Սոլֆեջիո,, երաժշտական դպրոցների համար, Կ, 1963
Ս. Սկրեբկով, Օ. Սկրեբկովա, ,,Հարմոնիկ վերլուծության քրեստոմատիա,, Մ, 2012
Վ. Վ. Սոկոլով, ,,Բազմաձայն սոլֆեջիո,, Մ, 2001
Աթայան, Տերյան - ,,Սոլֆեջիո,, Երևան 2000</td></tr>
</table>